

Novi list izhaja vsako soboto ob 4. popoldne z prilogo *Mali Novičar*. Za naročnike v deželah salba, monarhije naročnina stane: za celo leto 8 kron na pol leta 4 kron, za črti leta 2 kroni. Naročniki zunaj države plačajo 9 kron na leto. — Posa mezne številke se prodajajo v tobakarnah po 5 novč. (10 stotink). — Kdor ne dobi pravočasno lista naj ga reklamira po pošti z nefrankovanim odprtim pismom.

Telefon štev. 677.

NOVI LIST

Oglasi se uvrščujejo po pogodbi; za poslana, osmrtnice in druge privatne sestavke je plačati 10 stotink za peti vrsto. — Naročnina in oglasi naj se pošljajo upravništvu lista. — Plačilo naročnine in oglasov je izvršiti franko v Trstu. Dopisi naj te pošiljajo uredništvu, katero pa ni dolžno jih vrniti četudi nepriobčeni. — Nefrankovana pisma se ne sprejemajo. — Naročnina in oglase je plačati v naprej.

Telefon štev. 677.

Tostran in onstran.

(Misli vseh Svetih dan).

Čudni, nerazumljivi čuti napolnjujejo človeško srce danes ta praznik! Spomin trohnohe, spomin minljivosti neše je, kar nam razorava duša ta čudni, ta mračni dan! Na grobišču stojimo; na onem groznem kraju, ki predstavlja „mejno pokrajino“ med časnim in večnim, med tostran in onstran, med minljivim in neminljivim, med znanim in neznanim.

Ali je mogoče, da to krasno življenje človeško — a ko je krasno! — vsi ti zanimivi dogodki našega življenja tako žalostno razpršijo v nič, nahajajo tako strašen konec v tesni, m o k r i gomili?

Brrr! Kako pretresa ta misel! In ni se je moči iznebiti!

Ako to mislimo, srdimo se na smrt, na groznega angelja, ki neizprosno sika niti življenja človeškega, — srdimo se skoro na uredbo v naravi, da mora vse, pa prav vse tako žalostno poginoti. In pred nami, okoli nas, — neštivilno dokazov, da je to resnično, da je ni moči, ki bi mogla ustaviti ta grozen tok stvari. Ali je res ni, se vprašamo: ali je zares veda človeška, zmožna sicer da podira goré, da vstvarja čuda na zemlji, nezmožna protiviti se smrti, speljati ad absurdum trditve, da na zemlji vse mine?

In angelj, ki razprostrti peruti sedi na grobnem spomeniku, odgovarja s strašnim: „Ne!“ In odgovarja nam z istim „Ne!“ množina vencev, ležečih na gomili, vencev, katere so zaosila skupaj ljubeča bitja. In ta silni „Ne!“ nam mora zadostovati, ker ta isti „Ne!“ nam mora biti rešitev uganjke, na kateri si ubija glavo učenost.

Ako te osupne včasih izrek sodnikov, ki pahne v nesrečo pojedince in morda z njim celo rodbino in ves rod potomcev njenih, da se nehoté vprašaš: ali je bil pa ta izrek povse naraven, pravičen in nezmotljiv? — odgovor dobiš: v zakonih je tako ustanovljeno, §§ tako govore! Ko pa motiš ta izrek, te zakone in te §§ prav strogo in se stališča morále, naravnega instinkta, naletiš ne malokrat na prepričanje, da je bil izrek, da so bili zakoni in §§ silno, silno površni in nedostatni in v srce se ti usmilijo po nedolžnem obsojeni, v srce se ti usmilijo njegovi dragi, ki morajo istotako trpeti po nedolžnem t. j. po krivdi istega površnega izreka, zakonov in §§!

Tak čut te obdaja danes stoječega na grobišču. Tisoči počivajo pod tvojimi nogami, katerim ni mogla niti podaljšati življenja veda zdravnika, kamo-li ohraniti! In posledica tega nedostatka: nagrobni spomenik, ob njem mrtvaški venci in na spomeniku — angelj mrtvaški! O marsikaterem nadarjenem zdravniku gre glas: „Oj ta bode še napolnil pokopališče z mrtvimi prej nego postane pravi rešitelj bolnikov!“ In polni jih!

Ako pa ga vprašaš po vzrokih smrti, dobiš odgovor: „Zakon narave je tak, nasproti smrti in njenim uzrokom stojimo tudi zdravniki brez moči in orožja!“

Ali je pa to resnično tako?

Neki potajni čut ti pravi: „Ni resnično!“ O uzrokih smrti izlasti prezgodnje smrti — in 99 odstotkov vseh onih, ki počivajo v tej „mejni pokrajini“, umrlo je prerane smrti — daje naše nemirno življenje tisoč odgovorov, ki vsi se glasijo tako, da je pač človek individualno kriv

prerane svoje smrti, a temeljna krivda leži globlje, leži v materiji, a še bolj: leži v brutalnih in skrajno krivičnih socialnih razmerah — in to je isti odgovor, ki ga dobimo o temeljnih uzrokih onih pregreškov, ki spravijo bedastega sodnika do površnega izreka na temelju bedastega zakona in bedastih §§, katere so kovali istotako površni in žalostno nedostatni ljudje. — In tako imamo pred seboj dokaz, da je grobišče, ta „mejna pokrajina“ mej časnim in večnim v tej obliki in gradivu prav za prav dokaz nedostatne vede zdravniške in da je današnji praznik žalostno spričevalo te nedostatnosti.

A ne povsem, — marveč le v kolikor se tiče tostranskega življenja.

Toda angelj na robu grobnega spomenika ima v roki trobento in njegov pogled je obrnjen v — višave.

In to pomeni, da pride dan, ko zadoni ta trobenta nad grobiščem in skliče zopet k življenju vse one, ki počivajo u globini; skliče jih k novemu življenju — nad zvezdami, kjer bode pozabljen trud življenja in njega borbe, pozabljena nevednost zdravnikov, pozabljeno vse kar nas je vezalo na to — žal! — borno življenje.

Ondi v večnem raju „nad zvezdami“ snidemo se, očiščeni vsakega sledu materije in greha njenega, v novi, pravi in neskaljeni, večni sreči, — ako smo si jo zaslužili. Ako smo si jo zaslužili! Ta „ako“ mora v teh turbnih hipih danes pretresti vsakega še tako nevernega Tomaža, ki dvomi o onstranskem življenju. Kajti zagonekta, ki nam jo stavi neumljivo stvarjenje Njegovo, je tako temna in težka, da je nevarno lahkomišelnost vreči na lehtnico „biti in ne biti“ onstranskega življenja in zavreči ono jedino jamstvo za ta neumljivi in mnogim negotovi slučaj, — vero v večno bodočnost, vero v Njega čegar je večnost, in v njegove resnice.

Marsikateremu od onih, ki smatrajo sveto religijo za sredstvo „spekulativnega klerikalizma“, kakor se izražajo, bi bilo morda ljubše, ako bi se obstinili v polni meri poskusi ruskega profesorja dr. Kulebke, da bi se človeško srce dalo zopet oživiti ali še več: da bi se človeško življenje dalo stalno ohraniti in bi potem odpadlo samo po sebi vprašanje o — posmrtnem življenju.

Ali vprašanje nastane: je li vredno vse tostransko življenje, tudi ako bi trajalo za vedno, da se zaradi njega

odpovemo sijaju in sreči, ki nas čaka v večnem raju, o čegar eksistenci ne more dvomiti kdor se uglobi v premišljevanje o večnih zakonih božjega stvarjenja?

Ali bi bil vreden tudi sijajno in v polnem obsegu posrečeni eksperiment dr. Kulebke, da smatramo zaradi njega večni raj vže v naprej kot nekak muzej sled nedostatnosti zdravniške vede v zveličanju pospravljenih duš?

O tem razmišljati nas pač sili današnji praznik, — praznik, posvečen spominu dragih ranjeh, praznik preseljevanja duhov človeških iz vic tija v večni raj.

Politika.

Državni zbor.

Poslanska zbornica se že nekaj dni peča z zadevo poljedelskega stavkanja v Galiciji. Govorilo je veliko število poslancev a še ni razprava dognana. Mnenja k govoru se oglašivših poslancev si nasprotujejo ker eni zagovarjajo strajkujoče in napadajo deželno upravo in nastopivše vojake, drugi pa zagovarjajo napadane in branijo „šlachtizice“.

Vojna predloga je tudi v avstrijski drž. zbornici naletela na velike težkoče. Vlada želi, da bi predloga prišla na vrsto takoj za debato o vladni izjavi. Želela je, da se jo brez prvega branja odda vojnemu odseku, temu so se pa odločno uprli: nemška ljudska stranka, Čehi, soc. demokrati, Vsenemci. Posebno poslednji odl. čuo nasprotujejo. Vprašali bodo zborničnega predsednika, ako ga je volja posredovati, da vlada predlogo sploh umakne. Češki radikalci nameravajo predlogo obstruirati. Ž njimi je govoril češki minister Rezek in jih skušal odvrniti od obstrukcije. Vse češke stranke so imele posvetovanje. Skoro gotovo je, da ne bodo ustregle vladni želji, da bi se pospešila rešitev predloge. Minist. predsednik Körber je nekaterim poslancem zagrozil, da bo zasedanja, ako zbornica predloge pravočasno ne reši, zaključeno, ali pa bo drž. zbor razpuščen.

Slovaški centum bo v zadevi poslanca Romančuka o poljedelski stavki v Galiciji glasoval za predlog Mladočeha Fidlerja.

Pri najnem predlogu radi dvojezičnih napisov na železnicah na Severnem Čškem, se bo oglašil tudi slovenski poslanec Žičkar, ki bo govoril o tozadevnih razmerah na Slovenskem.

Deželnozborke volitve.

Hud boj bijejo zdaj v raznih deželah krščanski močje pri deželnozbornih volitvah zoper združene nasprotnike krščanstva.

Karkoli sovraži krščanski družabni red, se je združilo. Na Moravskem je katol.-narodna stranka pod vodstvom nam Slovincem dobroznanih prvoboritejev dr. Stojana in dr. Hrubana ohranila vse mandate, priborila en mandat in vplivala na več krajih, da je prišlo vsaj do nekakih kompromisnih mandatov, ki niso popolnoma orožje v rokah nasprotnikov.

Na Gorenje avstrijskem je vrlo organizirana odlično katoliška stranka prodrla popolnoma v kmečki skupini in si priborila vseh devetnajst mandatov.

Izredno hud boj je pa vladal na Nižjeavstrijskem. Tu je nasprotnik zbral vse svoje sile. Liberalci, nemški nacionalci, soc. demokrati — sploh vsi, ki sovražijo krščanstvo, so pozabili na vse strankarske razlike in so združeni planili v boj. Nštevilni shodi so se vršili med volilno borbo že

cele tedne. Energija, ki so jo tu razvile vse stranke, je občudovanja vredna.

Bila je odločilna bitka, pri kateri so vse stranke poslate v boj vse svoje sile. Z napeto pozornostjo so bile te dni uprte oči cele Avstrije na to deželo, katera kot središče države naravno vleče nase vse zanimanje.

Izid volilne bitke je bil sijajen: Krščanski socialci so od 21 mandatov dobili 20. Priborili so si torej na novo 5 mandatov. Ta uspeh je epohalen in kaže, na kateri strani je ljudstvo. Ko je katol.-narodna stranka na Kranjskem od 16 kmečkih mandatov dobila 15, se je reklo, da je to mogoče samo v „zaostali in neizobraženi“ Kranjki. Zdaj imamo pa zglede iz dežele, katerim tudi najzagrizenejši nemški nacionalci ne more očitati „nazadnjaštva“ — in tu se kaže uspeh krščanskih strank v ravno tistem ali celo še sijajnejšem razmerju.

Nižjeavstrijske volitve so velevažne. Uspehi krščansko-socialne stranke se morejo izprevideti, če se pregledajo vse posameznosti.

Padla sta celo dva liberalna deželna odbornika. Dež. odbornik Schöffel je dobil le 708 glasov, nasprotnik krščansko-socialni dekan Kübchelm pa 2242 glasov. Deželni odbornik Richter (Friedsdorf), je to pot dobil le 1324 glasov proti krščansko-socialnemu Reckendorferju. Kako prav je imel dr. Lueger, ko je dejal, da Richter ne bo več dež. odbornik.

Nekateri uspehi so uprav kolosalni. Kršč. socialci župnik Bauchinger (Scheibbs) n. pr. je dobil 2181 glasov, nasprotnik pa — 11, kršč. soc. Leop. Steiner (Tulln) 2103 glasov, socialni demokrat Bretschneider pa — 3.

Res je, da imajo krščanski socialci jako srečne osebne lastnosti, katere so zmogljive ljudstvu ngajati. A to pot niso odločevali prav nič osebe, ampak volivci so šli v boj edinele za ideje. To se vid najbolj pri onih kandidatih, ki so zadaj kandidirali na krščanski program, pa so se izneverili in uskočili k nemškim nacionalcem. Vsi ti so propadli. Tako je n. pr. v Amstettenu zadaj zmagal Sengstbratl na krščanskem programu. Zdaj je odpadel in uspeh je ta, da je dobil le 821 glasov, nasprotni kršč. soc. Stöckler pa 2193. Tudi zgoraj imenovani Schöffel je propadel le zato, ker je zapustil krščanski prapor in ušel k nemški ljudski stranki.

Edino le v Badenu, kjer imajo dunaj ki judje svoje vile, še ni borba odločena. A tudi tu je prišel krščanski socialci Jurkel v ožjo volitev.

Omeniti moramo še, da so za nižjeavstrijski deželni zbor volili direktno.

Tudi tu se je torej pokazalo, da je direktna volitev povsod ugodna krščanskim strankam, kjer so iste organizirane. Gotovo je pa tudi to, da more biti tudi za celotno državo le najkoristneše, ako se volilna pravica še bolj razširi.

Gotovo bo ta zmaga krščanskega socializma

na deželi mogočno vplivala tudi na mesta. Na Dunju sicer je isti že itek prodril A v manjših provincialnih mestih, kjer životari liberalno „špiburgarstvo“ še dalje v svoji odreveneli omejenosti, kjer delajo politiko nezreli nemškonalionalni poblični koder obzorja zabitega ablerita še ne sega č z njegovo gostilniško omizje — tam se še plaho diži liberalizem. A upati je, da ga bo zmagnujoča svetloba prodirajoče zavednosti tudi iz teh političnih jazbovin prej ali slej prerpodila.

Notranji političen položaj.

Cesar je torej kakor smo že poročali sprejel ostavko pravosodnega ministra Spens-Booden-a in je bila uprava tega portfelja začasno povzra na dr. Koerberju, tako da je on ob enem ministerski predsednik voditelj ministerstva notranjih del in vodja ministerstva za pravosodje. Zares ogromno, — preogromno delo za moča, kateremu je nositi še po vrhu toliko odgovornosti v zadevi obeh nagodb! Glede odstopa pravosodnega ministra so poročali nekateri listi, da ga je k temu koraku ngnalo slabo zdravje, a drugi baje dobro poučeni listi pa trdijo, da so bili vzrok demisij ministra Spens-Booden-a politični motivi, posebno pa ne spravljivo zadržanje Čehov napram njemu. Palamentarni položaj je napet in mrzel. Govor ministerskega predsednika je silno vzuvaljil češke zastopnike in novstvo. Kakor na drugem kraju omevamo, se je dr. Pacak, ki je prvi govoril za dr. Koerberjem, povzpel do izraza „infamija“ glede ministrovih izjavanj glede češko-nemške sprave. Češko-nemško novinstvo kar grmi „Politik“ pravi, da mora mlad češki klub pretrgati vsako pogajanje z dr. Koerberjem. Propad med njim in Čehi je postal še globlji, ker se je dr. Koerber nalašč izognil priliki da pové Nemcem le mrvico resnice. „Nar. Listy“ prašajo: „Ali h če dr. Koerber privedi do skrajnosti, ali hoče ustvariti položaj, v katerem bi češka in ogerska nagodba parlament in parlamentizem bili pokopani in birokratsko-absolutistični režim bila jedina rešitev? Ali kaj sploh hoče dr. Koerber? „Hlas Naroda“ piše, da je neki poseben način v izjavah ministrovih razdržil tudi najmirneje češke zastopnike med mirnimi. „Jedini pangermani so ploskali dr. Koerberju.“

V splošnem češko časopisje poziva narodne zastopnike na oster boj proti dr. Koerberju. Zadrževajo od njih, da pretrgajo sploh vsako zvezo z vlado in prično najhujšo opozicijo.

Hrvatski deželni zbor.

V prvi polovici prihodnjega meseca se snideh kratkemu zasedanju hrvatski deželni zbor. S proračunom za prihodnje leto se v tem zasedanju ne bo pečal, marveč bo dovolil le provizorno podaljšanje finančne nagdbe z Ogrsko za dobo enega leta ter štirimesečni budgetni provizorij. Razprava o proračunu se prične šele tedaj, ko bo dognana nagodba, na podlagi katere bo mogoče sestaviti definitivne postavke proračuna. Obenem bodo v prihodnjem zasedanju na vrsti tudi zadnji dogodki v Zagrebu

Vlada bo bržkone zahtevala, da cela dežela prispeva v pokritje povzročene škode.

Konec francoskega protektorata na Vztoku

Pariški list „Ve ritè“ piše: V oglede čulnemu postopanju Gambette je postalo neizogibno da prej ali slej postane antiklerikalizem „un article d'exportation“ (eksportno blago). Ko je zavladal v Franciji, se ni mogel ustaviti na meji Naravni razvoj notranje politike je moral izvesti svoj upliv do skrajnih mej francoske delavnosti. Antiklerikalizem je po nesreči našel pot: preko morja in se je ustavljal tu na Vztoku.

V onih daljnih krajih ki se zovejo Vztok in ki se raztezajo med libiško puščavo in Črnim morjem, Sueškim prekopom in Carigradom, od Sredozemskega morja do Evfrata, imela je Francozka zbog protektorata nad kristjani vseh narodno ti niko moralno suvereneto ali navladje. To navladje so zlasti izvrševale verske zadruge, katerih ustanove vsake vrste: cerkve samostani, šole, bolnišnice bile so ob jednem tudi propagacije jezika in upliva francoskega.

Skoro nemogoče je bilo da preganjanje duhovščine in verskih zavodov v domovini ne bi uplivala prej ali slej tudi na ta posvečeni položaj na Vztoku.

Drugi narodi videči, kaj se z nami godi od strani antklerikalne politike mislili so, da je najprimernejši čas vropati nas moralne nadoblasti. Med duhovi samega ljudstva niso naši konzuli in nši zastopniki imeli več mnogo avtoritete. Zakon o kongregacijah pa je zadal zadnji udarec našemu protektoratu na Vztoku.

Najprej je naša zaveznica Rusija porabila priliko, da vzame nase oblast, katere smo se mi odrekli zadovoljno. Potem je pršla Nemčija vedča, da protiklerikalna struja na Francozkom ne bohte nasprotovala njenim nameram. Nazadnje je bila pripravljena še Italija, da bi tudi ona vtakla vmes svoje prste.

Nemčija se ni premišljala, da je potegnila nase zaščito nad kristjani, katera glasom dogovorov in tradicije pripada samo Francozki. Italija je tudi tega mnenja da je pršel čas da si prisvoji to kar je našega. Ob podpori Nemčije je menila, da j j ne bo težko doseči pri sultanu iradč, ki bi naj j j dal protektorat nadžarodnostmi Levante.

S tem je torej vzkročena suvereniteta Francije na Vztoku. Rusija, Nemčija, Italija si deljo počenke, katero je pustila Francija iz rok. Sv. Oče se je potegnil za čast Francije in je prosvedoval zoper to usurpacijo antiklerikalne Italije, prosvedoval je tudi težaji Nemčije, da zavzame mesto Francozka nad svojimi narodnostmi.

To je torej zares konec protektoratu francoskemu. Antiklerikalizem raztegnil je svoje delo preko morja. Narava stvari je prinesla vse to. Proganjanje krščanstva v Franciji moralo je imeti za posledico tudi izgubo krščanske oblasti na Vztoku. To pa

PODLISTEK

Rak-rana.*

Tragikomedija v več dejanjih in podoba.

ČETRTO DEJANJE.

6. Podoba: **Kako setev, tako žetev.** (Dalje)

Kmetje. Kake reči nam pripoveduješ, Šimon? Kaj take ljudi smo poslušali?

Simon. Take reči, take ljudi! To sem vam pravil vedno! Ali vi ste lizali sladke strup ki ga je izlvala po tistem črniku črna duša narodnega izdajalca, človeka, kateremu je trn v obeh vse čisto in pošteno, človeka, ki sovraži tudi čisto solnce, — zakaj? Zato ker je čisto in ker hoče, da bi se svet pogubil, kakor je pogubljen on sam, polvrag. Vražen! Pa zdaj imate! Ali vidite kam ste zabredli? Ali vidite, kaj kani jud? Zapoditi vas hoče z rodne zemlje, zato da bi bilo nj-govo! Ali zdaj veste, kaj ste podpirali kot udje tistega vražjega društva? Ali zdaj veste kaj so taki ljudje, ki so pomagali judu, da vam zavije vrat?

Kmetje. Naši sovražniki naši morilci so, vredni da jih pobijemo!

Vražen. (ki je stal mej govorom Simonovim za nekcm drevesom, stopi v osredje, zlobno se režeč).

No, pa jih pobijte! Tukaj sem, jaz, Vražen, tisti, ki vas je pogubil in ki vam želi vse kuge tega sveta, hč, hč — é!

Vsi naskriž. Kdo je to? Ali je to Vražen, ali je vrag? Če je, pobijmo ga!

Simon. Oboje je, Vražen in vrag, — ali ne dotaknite se ga, — okuzili bi si roko, s katero se ga taknete! Proč od tu, spravi se!

Vražen. Oho, tu pa le tiho bodi, svetohlinec klerikalni, drugače povem celemu svetu, kdo si;

vse tvoje skrite grehe razkrijem, — vem jih dosti, da bodo kazali s prstom za tebj!

Simon. Tako govorš ti, torej si ti tisti, ki grozi po „Praporju“ vsakemu, ki ti je na poti; ki o vsekem nekaj veš, ki vsakega hočeš razkrinkati, dasi ne veš o nikomur nič in so le peklen-ske laži, kar kvasiš, da bi svet menil: resnica je, kar je tiskano v tvojem časniku! Pa si naletel na pravega govori tu pred temi možmi, kaj veš o meni, pa pri tej priči!

Vražen. Ha, ha! To pa to! Par kmetavzarjev samo naj ve za tvoje grehe? To je meni premalo: cela dežela in še daleč čez njene meje, kjer s slastjo čitajo sloveči „Naš Prapor“, ki ne prizanaša nikomur, naj izvedo kak grešnik in potepuh je Simon Zemljan iz.

Kmetje. Ti lažeš! Simon Zemljan je pošten človek mi ga p zaamo od z belih do groba, — a ti si potepuh, ti si ničvrednež, poln hudobije, ki si nas spravil v nesrečo, — in kaj smo ti storili, kaj? Govori!

Vražen. (perfidno) Kaj ste mi storili? Zares, nič! A sovražim vas kakor sovražim celi svet, četudi mi ni storil nič zalega, a sovražim, ker mi je sovražiti vrojeno, ker delam gorje zato, ker je to moja radost, moja slast! Da, da, moja slast vse kuge tega sveta na vas in na te, ti — razkrinkavi klerikalec! (se obrne na odhod in kaže, „osla“ navzvenim.)

Kmetje. Poberi se, ali te pobijemo s kamenjem kakor strupeno golszen!

Vražen. Mar pobijem jaz vas! (izvlče revolver in vstrelil med nje, a k sreči ne zadene nikogar).

Kmetje in Simon za njim! Strel al je! Izročimo ga orožnikom!

Vražen Hé hé, hé — é! (vstrelil vnovič in zbeži, ostali razuu domačih takoj za njim).

Blaž. No, zdaj vemo pri čem da smo. Tudi vi, oča, ste šli na linamice tem ljudem, zato nas za-

rubijo in vam bdemo vedeli hvalo otroci, da postanemo brez strehe. — Sramota takemu očetu!

Zemljan. Moč, dečak, pa poberi se mi od doma! Tu sem še jaz gospodar!

Juština (v lopi, si briše oči s predpasnikom) Seveda si še, pa ne boš več dolgo. Oh, kaj smo doživeli!

Jula. Kaj treba tega, mati? Pa pojdemo po svetu, — jaz se že preživim, saj pravijo da sem brnka, ha, ha! (odide okoli hiše.)

Blaž. Tudi meni ne bo sile, mlad sem in krepak.

Juština. Mene pa odreši Bog, dovolj sem pre-stala na svetu!

Blaž. Mati, jaz vas ne zapustim, Vi ostanete pri meni, — a prokletstvo na takega očeta, ki ne pozna svoje dolžnosti! (Odide z materjo po stezi preko hiše.)

Zemljan (sam st-ječ ob lopi) Odšli so — vsi so odšli in sam sem — prav sam! Pravijo da vrag, kogar hoče imeti za se obda s samoto. Že dobro, vrag! Da je daleč prišlo z menoj, to sam vem, — a vsake reči je enkrat konec na svetu. Rešitve ni, — kje dobim da plačam dolg, — pa še ta jud! Kako prav ima Šimen! Toda zdaj ne pomišluj Peter, marveč — delaj! Kaj nimaš zaklada v hiši? Ho, Rožanec ima še tisučake in notri mi leži brez zavesti — oni so ga pobili, ne jaz! Kaj velja, pa mu storim konec in vzamem denar? Nikdo ne bo slutil, — vse pojde na rovaš onih! Rečeno storjeno! (gre naglo v hišo od koder se skoro začuje stok in je-anje).

Žandarja. (pripeta z nasajenimi puškami nazaj)

Prvi žandar. Tukaj se je streljalo in pripovedovali so, da je bil oni rokomavh, ki sva ga prepodila in je streljal med ljudi, prav tisti Vražen katerega zaman iščemo. Dobiti ga morava, naj velja kar hoče!

Drugi žandar. Sploh, gospod načelnik, mi

danes tu okrog nekaj smrdi slutim da bova še imela opravka.

Prvi žandar. Tudi jaz tako menim. Ta hša — o zdaj razumem, kaj se skriva za imenom „naprednjak“ — tu je vse ono, kar je v stanovitem dotiku s kazenskim paragrafom.

Drugi žandar. Čujmo, kaj je to? — Ječanje..

Prvi žandar. To je oni, ki so ga pobili, — vendar bi bilo dobro, ako zopet pogledava po njem.

Drugi žandar. Jaz nekaj slutim... skrijva se, — Zemljan prihaja iz hiše — sam... (vstopita za sklad drv.)

Zemljan. (pride iz hiše) Storjeno je, — samo malo sem ga še pošatal, pa je bilo po njem! In zdaj imam denarja dovolj — da plačam tri jude in deset Zabošnikov! (vzame zveženj z bankovci iz žepa in jih jame preštovati.)

Prvi žandar. V imenu postave očka Zemljan zdaj ste celoma naš!

Zemljan. Kaj? Kako? Vi me hočete..

Žandar. Tako je, oča Zemljan! Čuli smo vašo samoizpoved, — ubijalec ste... ako imate še kaj urediti, — hitro, — potem vas odženemo.

Zemljan. Urediti, pravite? — (pomisli, potem temno). Da, da, — nekaj bi še imel... prosim malo potrpljenja. (odide v hišo od koder se kmalu vrne). Tako zdaj sem ves vaš! (jima pomoli obe roki.) Pa z Bogom, domačija! (Žandarja ga oklepata, mej tem se začuje od zadej hrup in krk: „Gori, gori!“ Poslopje Zemljanovo se zavije v gost dim, iz katerega začne švigati rudč p'amen. Ljudstva privre vse polno na oder mej nimi vsi domači ki obupno tekaajo sem ter tija).

Jula (se vrže očetu okoli vrata) Oče, kaj je to? Kaj ste storili? Moj oče!

Zemljan. (vkljenjen) Dopolnjeno je! Zaponni hčerka: *kako setev, taka žetev!* Ali gremo, gospodje? (Žandarja ga odženeta).

Zastor pade. Konec četrtega dejanja.

bude naj v bližnjem punku za Francijo v bodoče, ako hoče š. pr. dobiti kar je po nepredvidnosti izgubila.

Kriza v srbskem kabinetu.

Ostavko Vujčevega kabineta je kralj sprejel in poveril sestavo novega kabineta generalu Cincarju Markoviču. Novo listo ministrov je baje sestavil kralj sam. Ta novi srbski kabinet je smatrali za protest proti odgodjenju kraljevega potovanja na ruski dvor, čemur je inicijativa izšla od carja samega. Kralj in kraljica sta jako užiljena. Pomenljivo je tudi, da je Stojce Novaković, srbski poslanik na ruskem dvoru podal ostavko.

Chamberlain gre v Južno Afriki.

Omenili smo že, da odpotuje sredi prihodnjega meseca v Južno Afriko angleški kolonialni minister lord Chamberlain.

Samo na sebi bi to potovanje ne bilo nič čudnega, saj mož po toliko bridkih udarcih, ki mu jih je povzročila zadnja vojska, res potrebuje odih. Toda, ker je pa namen njegovemu potovanju vse drugo, nego odih, je vest o tem vzbudila pozornost vsega političkega sveta. Chamberlain ostane po dosedanjih poročilih na južno afriških tleh do konca marca, da se na lastne oči dobera prepriča o tamošnjih razmerah in osebno pogovori z odličnimi faktorji vseh strank. Temu potovanju pripisujejo politični krogi v Londonu veliko važnost in trdijo, da bo odločilno za prihodnji razvoj angleške kolonialne politike.

S tem je Chamberlain postal v Angliji zopet popularen; v zadnji čas bil je namreč skoraj popolnoma izgubil svojo popularnost, ker tveba za preropenje Južne Afrike velikih žrtev in ker se je v novo pridobljenih burskih pokrajinah pojavila jako močna opozicijska stranka, katera je pretela pokvariti vsa angleška prizadevanja. Poleg tega pa so se tudi v kapiki koloniji razmere začele slabo obačati za angleško politiko. Angleži se nadejajo, da potovanje Chamberlaina v Južno Afriko pravna vsa navskrižja in da angleško politiko dovede zopet v pravi tir. Seveda danes pač še nihče ne more trdit, da se mu posreči ta poskus. V tem oziru je že dovolj dolgo deloval na južno afriških tleh pooblaščenec angleške vlade lord Milner, ki so mu natanko znane vse razmere, a ni mogel ničesar doseči. Tem manj bi dosegel sam Chamberlain, razun če ne bo obljubil veliko večje svote milijonov, nego je dovoljeno doslej.

Razmere v Španiji.

Med kmečkim prebivalstvom v Andaluziji se čedalje bolj širi nemir, katerega vzdržuje anarhiška propaganda. Nedavno je določeno 25 klg. anarhiških proglašev, ki so se razdelili med ljudstvo. Ljudstvo je razburjeno in ne prime za nobeno delo.

Francija.

V francoski zbornici se vrše precejšnji viharji zaradi zapiranja kongregacijskih šol. Mnogoštevilni konservativci interpelacijo vlado v tej stvari v najostrejšem tonu. Konservativci Berry je rekel, da sta sedanja vlada in večina hujša nego močje izza revolucije 1790, ker oni so očitno nastopali, dočim se zdaj dela pod krinko proti veri. Lefas je očital vladi, da dela z dvojno mero, kajti poslušala je pač rudarske delavce, a katolikov brentajskih ni hotela slišati. Grozil je z revolucijo, ker je ljudstvo prepričano, da le z rebeliranjem se da kaj doseči. — Vlada se s početka ni vmešavala v debato, drugi dan pa je govoril progresist Journart bivši guverner v Alžiru ter ostro napadel reakcionarce in konservativce, kateri da so vstopili v republiko samo za to da bi jej škodovali ter da so „sami krivi“ ako se tako postopa iz njimi. Poslednja leta da so bili baš upravitelji kongregacijskih zavodov oni najpogubnejši element za republiko. Dočim pa Journart ni povedal, ali so bili „konservativci in reakcionarci“ zajedno tudi najpogubnejši element tudi za Francijo in ne le za republiko, žri je slepo pohvalo od strani republikanske večine in list „Figaro“ imenuje Journarta že moža bodočnosti in ga imenuje naslednikom Combesa, ako bi ta odstopil. Kakor se čuje v radikalnih krogih, dobilo bode ministertvo sijajno priznanje in da mu je zagotovljena še kompaktnejša večina v zbornici.

Različne vesti.

Imenovanja.

Gosp. Matija Šorli, dobro znan v tržaških krogih iz svojega službovanja pri pošti v Trstu, je bil zdaj imenovan pravim pošt-nim ravnateljem za ljubljanski pošt-ni urad, dosedaj je bil več let upraviteljem istega prštnega urada. Čestitamo!

Pri tukajšnji finančni direkciji je bil imenovan koncipientom g. Janko Macak mlajši. Čestitamo!

Občni zbor.

Politično društvo „Edinost“ sklicuje za nedeljo dne 2. t. m. ob 4. uri popoldne svoj „Občni zbor“ v Škedenj v dvorano Sančemet. Spored je sledeč: 1. Nagovor predsednika;

2. Poročilo tajnika; 3. Poročilo blagajnika, 4. Volitev novega odbora; 5. Poročilo drž. posl. Spinčića o političkem položaju; 6. Poročilo dež. posl. dr. Rybářa o političkem položaju v Trstu; 7. Eventualnosti.

Škofom na Hvaru je imenovan dominikanec O. Jordan Zaninović. Novi škof je v 62 letu, rodoma iz Starca graja na otoku Hvaru. V redovniških krogih je zmatran učenim, strogim in vzornim svečenikom. V Dalmaciji ga zmatrajo mlačnežem v narodnem prašanju, a o tem se bode moglo govoriti še le ko začne delovati v svoji novi časti.

Pridi slovanski hôtél! Pišejo nam iz mesta: Nič ne potrebujemo v Trstu nujneje nego pravega in pristnega slovanskega hôtela, t. j. hôtela, ki bi bil tu izključno za Slovence. To čuti vsak naš človek, obiskuje Trst. Ne pa misliti, da je to utopija, češ, v Trst ne prihaja toliko Slovanov, da bi izključno zanje potrebovali hôtela. Ne, ni utopija in ako naj smatramo za utopijo vse svoje početje, potem bode kmali utopija tudi naš narodni obstanek. V Trst v resnici prihaja dan na dan toliko Slovanov, da bi se izplačalo vzdrževati jedno za nje-jeden hôtél; o tem se prepričamo, ako pogledamo v zapisnik gostov raznih obstoječih hôtelov v Trstu. Kake pa so tožbe raznih našincev o — računih, postrežbi itd. nemških in italijanskih hôtelov, o tem bi se dalo pa tudi nekaj povedati. Saj je kaj starega, da hotelirji izkoriščajo svoje goste kolikor morejo. Tako mi pripoveduje prijatelj, da je prenočeval nedavno v hotelu „Evropa“ čegar na emnik je Nemeec. K običajni taksi za sobo priračunalo se mu je za porabo sveče, katere niti rabil ni, 20 vinarjev in 20 vinarjev zopet za nekaj družega, česar se mu pa niti ni razjasnilo; češ tako je uzus v hotelu in tako plačajo vsi. All'a bon heur! Plačajo vsi! Kdo naj se prička za vrtarjem in sobaricami? Gotovo rajša da tiste dvoječa, ker hotelirsko osobje in v tem se izlazi odlikujejo Nemci je surovo in robato. V rašanje pa je, da li so take in jedneke zahteve poštene in opravičene in ali so morda tu le zaradi tega, da bi polnile podjetniku žep? Ako računa vsakemu gostu 20 vinarjev za svečo, dobil bode zanj 10 kron in sveča ostala bode še vedno — cela! Je-li to solidno? To pa je le jedna primera. Kako pa delajo v takih spekulativnih hôtelih, kar se tiče hrane, pijače itd! Ne vržej ničesar proč, marveč gotovo je da pride čestokrat po dvakrat in trikrat na mizo. Take stvari bi se v slovanskem hotelu ne smele dogajati, ker tak hotel moral bi biti vseskozi čist in pošten. Potem bi se naš človek tudi brez skrbi izrečil vrtarju in sobarici hotela, neboječ se da ga — slečejo. V Trstu so posebno Nemci strašno samogoltni. Tu sem prihajajo da se nazró in si napolnijo žep ter da uganjajo nam sovražno politiko — po vrhu pa se nam še smejejo v pest ker se ne znamo osokoliti in se postaviti na lastne noge!

Pa saj nam velevata že narodna čast in ponos da ne znašamo svojega denarja v nikdar s to bisago tujca, marveč da se držimo zvesto in značajno gesla: *Svoji k svojim!*

Strupene gljive. Pišejo nam: Zadnjič ste omenili dejstva, kako „Rudeči Prapor“ dela reklamo za „užigalnice“ „Rudečega Praporja“ ter s tem izpodkopava družbo sv. Cirila in Metoda. Da narodni odpadniki in prusko-židovski podrepniki okoli „Rudečega Praporja“ škodujejo naši narodni stvari, kjer koli morejo, se ni čuditi, ako pomislimo kako „cvetje“ slovanskega ljudstva se zbira pod tisto „rudečo streho“. Čuditi pa bi se morali ljudem okoli goriške „Soče“ katera se vendar postavlja na radikalno narodno stališče ter hoče biti kot glasilo „narodne napredne stranke“ na Goriškem nekak uxor v narodnih rečeh vsem goriškim Slovincem, — tej „Soči“ se moramo čuditi, da jednako „Rudečemu Praporju“ izpodjeda koristi družbe sv. Cirila in Metoda s tem, da dela reklamo za Leberzove t. j. nemške užigalice, ko pravi: „Kdor prav nočeš kupovati „narodnih“, kupuj Leberzove! Kdor nočeš ali ne moreš in kedar ne moreš prodajati užigalice družbe sv. Cirila in Metoda, prodajaj Leberzove.“ To je vedenje jednega lista, kvskoršno človeku kar sapa zapré! Ali je mogoče da list, ki hoče biti jedin slovanski list na Goriškem dela reklamo sploh za kaké druge nego užigalice družbe sv. Cirila in Metoda? Ker to je dolžnost vsakega zares slovanskega glasila. Ako pa dela nasprotno, ako priporoča nemške užigalice, a to celo na očitno zloben način, ko nekako odvrča kupujoče občinstvo od narodnih (a ne pod „g Gabršček“) užigalic, — po čem diši to? Ali ne po izrecnem narodnem izdajstvu? Ali ni tu očividno dokaz, kako se naši nasprotniki že poslužujejo slovenskih časnikarjev, da škodujejo naši narodni stvari? Zato ker je Nemeec Leberz dal oglas v „Sočo“, ker je dal par novcev zaslužiti Gabrščku, zato izpodkopava tega list „Soča“ koristi družbe sv. Cirila in Metoda? Ali se nahaja dovolj besedi, da se prekodne tako hudobijo? In človek, ki je zmoežen takega dejanja on se še prdrzne očitati drugim — narodne grohe! Ako bi danes ali jutri „Lega“ ali „Schulverein“ plačala Gabrščku oglas, ali bode tudi pisal v „Sočo“:

„Kdor prav nočeš kupovati užigalic družbe sv. Cirila in Metoda, kupuj „Legine“ ali „Schulvereinske“! To bi najbrže storil on, čegar vse vedenje kaže, da ni nikdar „delal za narod“ drugače nego iz dobé karije. In zdaj, ko je s svojo nedoslednostjo zaskrivil, da se ne steka vsa „narodni denar“ na Goriškem v njegov žep, ko ga ne smatra noben pravi rodoljub več za nesebičnega Slovence in ga ne povzdiguje na stol „narodnega voditelja“, — zdaj se ravna vse njegova „javno“ delo pri geslu: „kolikor narod meni, toliko naroda jaz“. — Dobro za naš narod je vendar še to, da tako „Rudeči Prapor“ kolikor „Soča“ ne prihajata več v poštev pri zares poštenemu delu našega ljudstva. Strupenih gljiv se bo naš narod še znal obvarovati!

Bojkot izdajcem! Iz Ljubljane nam pišejo: V zadnji številki Vašega cenjenega lista je bilo čitati dopis iz Ljubljane, ki je napravil precej vetra v tukajšnjih trgovskih krogih. To pa zaradi tega, ker je govoril resnico. K temu dopisu naj dostavim tudi jaz še nekaj vrstic. Kdor občaje danes z našimi trgovskimi krogi, mora na svojo žalost videti, da vlada v teh krogih prav malo še pristnega narodnega duha. Povsod je zavzela prostor nemščina in to celo v takih hišah, od katerih bi se na videz ne bilo bati narodnega mrečaštva. Lahko bi takih navedel dovolj in jih še tudi utegnem.*

Ako bi hotel za vzgled nekaj povedati, rekel bi v. pr. to-le: Na starem trgu v Ljubljani je tvrdka za prodajo klobukov in manufakturnega blaga Benedikt Podjetnik te tvrdke ima dve ogromni prodajalni, a niti jednega slovenskega napisa v istih, in vendar se v te dve prodajalne steka ogromno denarja iz slovenske dlani, sramuje se pa javno pokazati slovensko lice. V tej prodajalni se vse uprek nemškutari, morda iz strahu pred tistim nemškim uslužbencem, ki tiči v trgovini da vzdržuje v njej nemški značaj? Ali je slovensko ljudstvo zres na glavo padlo da znaša svoj dober denar v žep ljudem ki se sramujejo našega milega jezika? Rad bi vedel, od česa bi živeli ti trgovci, ako ne bi bilo k njim nobene slovenske stranke več! Ali treba bode resno nastopiti, treba napovedati splošen bojkot narodnim izdajcem, da jih izločimo iz svoje srede. Denar, ki ga slovenska žena ali mož, dekle ali mladenč znosi v te trgovine, gre izključno v nemške roke, ker le z Nemci imajo ti ljudje trgovinske zveze. Ali za N-mce, za naše smrtne sovražnike se b m trudili? Kako daleč pa smo vže. Ali razumeti ne morem k ko da se je ravno pod vele-narodnim županom Hribarjem zamoglo ta nevarno razširiti v slovanski stolic nemštvo. Ali je Hribarjeva narodnost torej tudi le — pobeljen grob? Ali je to morda vse posledica slovensko-nemške zveze v deželnem zboru? Ali je to sad liberalne slovenke naprednosti v Ljubljani? O potem naj naprednjaki le zabavljajo čez „klerikalce“ — saj smo prepričani da bi pravi slovenski klerikalce ne mogli dopustiti pangermanom v Ljubljani tege, kar jim dopušča „slovenski liberalce“ župan Ivan Hribar. Ali slovenski napredni matadorji nočejo videti, to bi moralo videti naše slovensko ljudstvo, — namreč da tiči največ a nevarnost za naš narodni obstanek v — p-nemčenju naše stolice bele Ljubljane. Zaradi tega naj naše slovensko kupujoče občinstvo bojkotuje narodno izdajiske trgovce in naj nosi svoj denar izključno k zanesljivim narodnim trgovcem.

V prihodnjem poročati hočem še več zanimivega iz naše kapitale, da se ljudstvu odpro oči. Ti pa dragi „Novi List“ stoj zvesto na straži za stare pravice naroda!

Furor teutonicus. Nedavno je potoval po Češkem neki Nemeec iz Berolina. V Kutnigori si je kupil dve razglednici s češkimi napisom „Dopisnica“. Prejemalce teh razglednic pa je moral od vsake plačati 15 fenigov kazni in to samo zaradi tega, ker je bil mesto prusko-nemškega napisa „Postkarte“ oziroma „Korrespondenzkarte“ češki napis „Dopisnice“, češ to ni „pošt-ni uradni jezik“ na Nemškem. Poročevalec te famozne vesti dostavlja da naj gospoda Nemci, ki potujejo na Češko, prizanašajo svojim znancem v Nemčiji s takimi razglednicami. Ta pruska pritiranost pa bi morala biti kot svarilo vsem poštam v slovanskih krajih, da nalagajo jednake kazni na vse razglednice ali dopisnice ki nosijo napis „Postkarte“ ali tudi „Korrespondenzkarte“; saj je le p-eramotno in preznačilno za slovensko potrežljivost, da roma po slovanskih krajih brez kazni vse polno samonemških „Postkart“! Kar velja v Berolinu, naj velja tudi med Slovani vice-versa! Nemški gospoda pa bi sploh najbolje storila, ako prizanaša slovanskim krajem s sv. jim obiskom.

Dramatično društvo v Trstu uprizaro v soboto 1. novembra 1902 v dvorani „Narodnega doma“ v Barkovljah, žalogo Mlinar in njegova hči. Spisana v 5 dejanjih po E. Raupachu,

* Mi bi vam bili za to celo hvaležni. Saj največ škodujemo narodni stvari s prikrievanjem narodnega gnitja. Naše ljudstvo mora dobro poznati onega, komur sme prinesiti svoj žaljav božjak! Op. ur.

poslovenl Fr. Malavašč. Igra se vrši v neki vasi. Med dejanji svira Št. Jakubski orkester. Začetek ob 4. uri in p-l popo'ulne Cene: Ustopnina 30 novč (60 stot.) — Sedeži od I.—V. vrste 40 novč. (80 stot.); od VI. vrste naprej 20 novč. (40 stot.)

Čisti dobiček je namenjen s polovico v korist šolske družbe sv. Cirila in Metoda in z drugo polovico „Dramatičnemu društvu“ za nalago garderobe. Koncem meseca novembra: „Divji lovec“ F. S. F. iz-garjev ljudski igrokaz s petjem v 4 dejanjih.

Mlekarstvo v Belgiji.

Zanimati utegoe naše čitatelje, kako se prizadevajo živinorejci drugih krajev da bi povzdignili mlekarstvo na kar najvjšjo stopnjo in kaki uspehi vénéajo njih trud.

O uspehih mlekarstva na Danskem, kjer je isto najbolje razvito smo svoj čas enkrat že poročali. Danes prinesamo statistiko uspehov mlekarstva v Belgiji, kjer se je v zadnjih desetih letih mlekarstvo uprav s jnjou razvilo.

V Belgiji se nahaja danes 265.000 mlečnih krav, kar je toliko ko 54% vse rogate živine.

Po najnovejših statističnih podatkih znaša izvoz masla v Belgiji oko'i 3,632.350 klg. v vrednosti 10,061.600 frankov. Poleg pripravljanja masla se v zadnjem času v Belgiji širi tudi sirarstvo. Največ mleka proizvajajo trg. kooperativne mlckarske zadruge (laiteries cooperatives), katerih je čez 400. Račun iz l. 1898 prikazuje svoto 13 milj. frankov, katero so te zadruge potegnile za mlečne proizvode. Ze s prvega početka je belgijska vlada posvečevala mlckarskim zadrugam posebno pozornost in jih podpirala ob vsaki priliki.

Sestava teh zadrug posneta je po danskih in obtoji v tem, da vsaki član zadruge dostavlja mleko sv. jih krav na določeno mesto, kjer se mu takoj izplača cena za mleko.

Na ta način se omogočuje kmetovalcu brez zgube časa in brez kakih neprijetnosti ugodna prodaja njegovih mlečnih proizvodov za stalno ceno. Uprava mlckarske zadruge briga se za nadaljno prodajo mleka, a dobiček se potem v jednaki meri deli med člane zadruge. Bistvo teh zadrug obstoji v tem, da se mleko ali jeme naravnost kot tako od kmetia in se kot mleko nadalje prodaja, ali pa da se iz mleka napravi sir, dohodki zadruge pa se delijo vsako leto med člane primerno deležem vsakega člana, ali pa se obračunava vsaki mesec in se mesečno izplačuje.

Leta 1900 je bilo osnovanih 95 novih kooperativnih zadrug za prodajo mleka, masla in sira. L. 1899 je znašalo število članov teh zadrug 34.205, — a leta 1900 naraslo je to število na 40.706 članov. Mlckarski proizvodi katerih so l. 1899 prodale belg. j-ke zadruge, so bili cenjeni na 17,772.345 frankov. L. 1900 so prodale te zadruge mlckarskih proizvodov za 20,772.920 frankov!

Da so se v Belgiji te zadruge zamogle v tako kratkem času tako razširiti, zahvaliti je raznim uredbam, katere se na vsak korak podpirajo in n-pr. dujejo. V prvi vrsti je ustanovljena takozvana „Mlckarska Matica“ v Gemblou z vsem znanstvenim organizmom. Namen tej „Matici“ je, da rešuje vsa mogoča vprašanja, zadevajoča mlekarstvo. Ona tudi na podlagi lastnih izkušenj navaja zadruge na najboljše način uporabljaja in razpečevanja mleka, ona dela analize mleka, rešuje bakteriološka vprašanja, se bavi sploh s kemičnimi analizami, izkuša in priporoča najnoveje iznajdba na polju mlckarstva itd. Kadar kaka mlckarska zadruga potrebuje kak svet v tem pogledu, obrne se z uspehom do „Matic“.

Potem so še drugi forumi takoiimenovani mlckarski zbori (conseillers de laiterie). Dolžnost istih je, da brezplačno dajonasovete vsim, ki se v teh zadevah obračajo do njih. Ti zbori imajo dolžnost da interesovane osebe zadrug seznanijo z obsegom njih delavnosti. — Trgovski posl mlckarstva usedotočeni so v poljedeljskem oddelku trgovskega muzeja.

Ta urad ima nalogo da olajšava zadrugam prodajo mlckarskih proizvodov. Pridobiva dobre kupce in pazi na vse pos'e v tem pogledu. Na razpologo so mu razavrstne domače in vnanje novine in brošure glede kmetskega gospodarstva itd. Naposled je še četrta uredba takoiimenovani državni agronomi, kateri po vsej državi prirejajo predavanja iz mlckarske stroke (n. pr. o vzgoji živine itd.) Ako želi kaka zadruga, da se jej kaka stvar raztolmači, treba je samo da to sp-roč agronomu in ta je dolžn priti na mesto in predavati o željeni stvari, seveda brezplačno.

Leta 1898 je bilo ustanovljeno narodno društvo za mlekarstvo. To društvo vodi organizacijo, prireja mlckarske kongrese, izkuša sredstva, kako bi se dala razširiti trgovina z mlckarskimi proizvodi; razkriva in prosleduje tudi napake mleka in mlečnih proizvodov, natiskuje članke in brošure o mlekarstvu ter v obče dela na polju teorije in prakse.

Tako dovedena organizacija vseh teh zadrug rodi najboljša sadova Uvoz masla in sira v Belgiji že dolgo zaostaja za izvozom itd.

Ta statistični uspeh belgijskega mlekarstva je najboljši mišljelj tudi za naše mlekarje, da si uredijo svoje mlekarstvo po takih sijajnih izgedih. Kje kur je dobro v Belgiji, tudi ni slabo v Avstriji.

Prihod in odhod vlakov.

Južna železnica

Odhod iz Trsta:

ob 6.20	predp. omn.	Nabrežina, Cervinjan, Benetke
8.—	brzovl.	Dunaj, zveza z Reko
8.25	omn.	Nabrežina, Videm, Benetke, Rim
9.—	omn.	Nabrežina, Videm, Benetke, Verona
9.55	pošt.	Dunaj, zveza Bud pest in Zabreb
12.30	pop. omn.	Cornin, zveza Cervinjan, Benetke
4.35	omn.	Nabrežina, Videm, Benetke, Rim
5.30	omn.	Benetke (via Cervinjan in via Videm) Rim (via Bixij) naravnost.
6.—	pošt.	Dunaj, zveza z Reko
8.15	zvč. brzovl.	Dunaj, Pešt, Reko Kormin
11.20	moš.	Nabrežina, Videm, Benetke do Mürzschlaga
9.45	omn.	Dohod v Trst:

6.56	predp. moš.	iz Mürzschlaga, B laka itd.
7.53	omn.	iz Italije, Kormina, Nabrežina
8.45	brzovl.	iz Kormina
9.40	omn.	Dunaj, zveza s Pešto Muhim
0.25	pošt.	Dunaj, zveza z Reko
0.40	brzovl.	iz Italije preko Kormina
1.20	omn.	iz Benetk (via Cervinjan)
5.35	pop. pošt.	Dunaj, zveza z Gorico
7.45	zvč. omn.	iz Italij preko Kormina
8.30	brzovl.	iz Italije preko Kormina
19.—	omn.	Dunaj, zveza z Reko
10.15	omn.	iz Italije preko Kormina

ječa nt edp (samo v sredo) ekspres iz Ostanle

Ugodne cene!

Ugodne cene!

Dobiva se hrana in stelja za živino

prve vrsti in po nizki ceni

zadruzi Tržaških izvoščekov

vpisani zadrugi z omejeno zavezo (osnovana leta 1884)

TRST

VIA S. MAURIZIO

Razprodaja občinstvu na malo in debelo: **ovs, otrobi, seno, slamo** kakor tudi razne potrebščine za vozove, kola, konje itd. po istih cenah po katerih prodaja lastnim udom.

Cene jako ugodne, ker se izvažata na vagone

PRVA slovenska zaloga pohištva

iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Gorici in Solkanu

ANTONA CERNIGOJ-A

se nahaja

V TRSTU

Piazza vecchia (Rosario) števil. 1.

(na desni strani cerkve sv. Petra)

Konkurenca

nemogoča, ker je blago

prve roke

„Moebius“

Olje za Automobile

poznano kot najboljša vrst olja za „Automobile“. Razp. silja se v patentiranih posodah iz late, 1 kilogr. za ceno 3 krone.

Te posode D. R. G. M. števil. 157776 so posebno primerne za upora bo pri omih delih motorjev ali avtomobilov, katere je težavno z oljem vskrbeti. Jako so pripravne in lahko rabljive.

Dobivajo se te marke posodice pri vseh večih zavodih in prodajalnicah za „Automobile“. — Jediní izdelavatelj

H. Moebius & Fils

Tovarna kerohevega olja

Basel Švica

Ivan Semulič

TRST

trg. Belvedere števil. 10.

priloroča slavnemu občinstvu v Trstu in okolici, kakor tudi po deželi, svojo

bogato zalogo pohištva

za mnogoštevne naročbe. — V zalogi ima vsakovrstnega pohištva najfinije in druge vrste iz trdega in belega lesa. Cene so merne in postrežba poštena in natančna.

Vsaka štedljiva gospodinja rabi:

Kolinsko primes

h kavi

in doseza s tem izdatno,

ukusno in lepo

barvano kavo

Dobiva se v vseh prodajalnicah jestvin.

TISKARNA DOLENC

(Fran Polić)

TRST - ulica San Francesco št. 14 - TRST

Telefon št. 677

izvršuje vsakovrstne tiskarske naročbe, tiskovine in knjige za urade, občinske in župnijske uprave, urgovce, obrtnike in posameznike in sicer: Račune, omote (couverte), listke za oddajo in sprejem blaga in pošiljatev, faktur, opominjalnic, dopisnic in nadpisov na pisma.

V zalogi ima hrvatsko-slovenskih tiskovin za račune crkvenih uprav, glavno knjigo dolžnikov in male knjižice za dolžnike v katere se vpisuje vplačevanje dolga. Potem tiskovine v latinskem jeziku za crkvene matice:

Liber Baptizatorum, Defunctorum, Copulatorum, Status Animarum, ter za izpise iz matic: Fides Matrimonii, Testimonium Status liberi; Nota, Testimonium denuntiationum matrimonii itd.

Prevzame naročbe za vezanje knjig za urade in za posameznike.